

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdulkarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TO'LOV INFRATUZILMASINI SHAKILLANISHI VA RIVOJLANISH DINAMIKASI: TARIXIY, ILMIY HAMDA BOZOR TAHLILI	32
A.A. Akbarov, X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	42
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
TURIZM KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY AKTIVLARINING ROLI.....	47
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKOLOGIK SOLIQLAR VA TO'LOVLAR TIZIMI TAHLILI	53
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich, Abdolnizozov Murodbek Madiyarovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA IJTIMOYIY HIMOYA TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISHLAR VA TIZIMGA KIRITILAYOTGAN O'ZGARISHLAR.....	59
Kasimova Gulyar Axmatovna, Aripova Kamola Botir qizi	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHNI KOMPLEKS BAHOLASH VA PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK VA SUN'IY INTELLEKT USULLARINING INTEGRATSIYASI	64
Namazov Gafur Shokulovich	
BALIQCILIK SUBYEKTLARINI RIVOJLANTIRISHDA DUNYO MAMLAKATLARINING O'RNI	69
Beglayev Uchqun Xurramovich	
KAMBAG'ALLIK FENOMENINING IJTIMOYIY-IQTISODIY VA NAZARIY-KONTSEPTUAL ASOSLARI	75
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HISOB VA BIZNES JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	81
Artikova R.A.	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DIVIDEND TO'LASH QOBILİYATI KOEFFITSIYENTINING MAQBUL ORALIG'INI ANIQLASH VA UNING INVESTITSION SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	88
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
STRATEGIES TO RAISE AWARENESS OF NATURAL POLLUTION AMIDST RISING POPULATION DENSITY AND GDP PER CAPITA IN UZBEKISTAN	93
Axliddin Aroplitdinovich Valiyev, Askarov Farhod Rakhmatovich	
РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ESG-ОРИЕНТИРОВАННОМ РАЗВИТИИ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ.....	99
Айматова Фарида Хуразовна	
KORXONALARDA INVESTITSION FAOLIYATINI RIVOJLANISHINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	107
Shukurillaev Jahongir Botir o'g'li	
DEHQON XO'JALIKLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA KREDITLAR MIQDORINI DIFFERENSIYALLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	113
Xakimov Zafar Ibragimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	118
Tadjimirzayev Anvar Abduvoxidovich, Batirova Raxima Abdujabborovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA HUDUDIY MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	124
Muhammadiyeva Nodira	
SUN'IY INTELLEKT DAVRIDA HUDUDIY RIVOJLANISHNI STATISTIK HISOBLASH METODOLOGIYASINI QAYTA BAHOLASH MEZONLARI (SCOPUS VA WEB OF SCIENCE DA INDEKSLANGAN ILMIY NASHRLAR TAHLILI ASOSIDA).....	131
Santjar Abdumurodovich Sattorov	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIY-IQTISODIY OMILLARI VA ISTIQBOLLARI	139
Allamuratova Perida Maxsetbaevna	

XORAZM VILOYATIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI VA AHAMIYATI	144
Ro'zmatova Farahongiz Bekmurotovna, Yarmetova Nargiza Shiximbayevna	
MAHALLIY VA XALQARO TURIZM BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI, TAMOYILLARI VA MEKANIZMLARI	152
Alikulov Samar Abdurashidovich	
TRANSPORT XIZMATLARINING SOHALAR BO'YICHA TAQSIMOTI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TASNIFI	159
Karimova Shaxnoza Uktamovna	
RAQAMLI TO'LOVLAR VA O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV SHAFFOFLIGI	165
Ruziyeva Barno Yadgarovna	
ESG-ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПОЛИМЕРНОЙ УПАКОВКИ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МИРОВЫЕ ПРАКТИКИ.....	172
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
MAJBURIY IJRO HARAKATLARINI RAQAMLASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	177
Matmuratova Nasiba Azatovna	
OZIQ-OVQAT KORXONALARIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI CHEKLOVCHI OMILLAR TAHLILI	181
Pulatov Abdulla	
INVESTITSION LOYIHALARNING IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA ULARNI MOLIYALASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	185
Nazarov Aziz Avazovich	
ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ.....	190
Тажибаева Кызларгул Ажиниязовна	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING MAQSADLI PROGNOZ PARAMETRLARI.....	197
Omonova Nafisa Qahramon qizi	
MANAGEMENT STRATEGIES IN WOMEN'S BUSINESS: GENDER-SPECIFIC APPROACHES, INNOVATIVE MODELS, AND DIGITAL TRANSFORMATION.....	200
Ahrorova Asila	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	207
Hakimova Oydina Abdulhamidovna, Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
INSON TARAQQIYOTI INDEKSI VA UNI ANIQLAB BERUVCHI KO'RSATKICHLARNING KORRELYATSION-REGRESSION TAHLILI.....	212
Tursunov Rasul Tairovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА НА МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ.....	218
Эргашева Феруза Насруллаевна	
ENHANCING THE METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TOURISM VILLAGES IN UZBEKISTAN	226
Khudaynazarova Dilorom Khayrullaevna	
THE ROLE OF INNOVATION IN ENSURING COMPETITIVENESS IN THE GREEN ECONOMY	231
Musadjanova Nargiza Abduvoxid qizi	
O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA INGLIZ TILINING O'RNI VA SAMARADORLIGI.....	238
Saodat Sadriddinova	
OLIY TA'LIMDA CHET TILLARNI O'QITISH UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	243
Saida Xabibullayeva	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИСКАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В СФЕРЕ ТУРИЗМА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	247
Исматиллаева Роза Тухтамуратовна, Тураева Сурия Тельмановна	

INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERINING QIYMAT YARATISH UZLUKSIZ ZANJIRIDA AGROSERVIS XIZMATLARI KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	252
Kudratova Iroda Turdibayevna	
QISHLOQ XO'JALIGI IQTISODIYOTIDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI	257
Nurullayeva Raushan Koptleuovna, Nurimbetov Timur Uzaqbergenovich	
FIZIKA UMUMIY KURSIGA NANOTEXNOLOGIYA TUSHUNCHALARINI KIRITISHNING METODIK ASPEKTLARI VA KOMPONENTLARI	260
Sottarov Abduvali Umirqulovich	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK HISOBOTLAR VA ULARNING TUTGAN O'RNI.....	266
Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK LOYIHALARNI MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Rahmanova Sitara Bahodir qizi	
SANOAT KORXONALARIDA OPERATSION MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	277
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
IQTISODIY O'SISH DRAYVERLARINI RIVOJLANTIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA MOLIVAVIY XAVFLARNI BOSHQARISH.....	283
Turopova Nigora Xolmurod qizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA INNOVATSION INVESTITSİYALASH VA MUQOBIL MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARINI JORIY ETISH (SIRDARYO VILOYATI MISOLIDA)	286
Maxamadiyev Turg'unboy Jumabayevich	
O'ZBEKISTONDA XO'JALIK JAMIYATLARI KUZATUV KENGASHLARI FAOLIYATINING ILMIY-METODOLOGIK ASOSLARINI RIVOJLANTIRISH.....	292
Valijonov Akmaljon	
IQTISODIYOTNING AGRAR SEKTORIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH: NAZARIY VA USLUBIY YONDASHUVLAR	296
Matrasulov Baxodir Erbutayevich	
O'ZBEKISTON MOLIVA TIZIMIDA MAHALLIY MOLIVANING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	303
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
МЕТОД ФОРМИРОВАНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ТУРИСТИЧЕСКОГО ПАКЕТА	308
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
QASHQADARYO VILOYATI SANOATINI XUDUDIY TARKIBINI TAKOMILASHTIRISH YO'LLARI	311
Uralov Eliboy Omonovich	
INNOVATSION VA AN'ANAVIY YONDASHUVLAR ASOSIDA KO'CHAT YETISHTIRISHNING TAQQOSLAMA TAHLILI	316
Abdulfarmonov Farrux Faxriddinovich	
EKSPORT IMKONIYATLARI VA LOGISTIKA SAMARADORLIGINI SOLISHTIRISH.....	320
Safarova Muxabbat Radjabovna	
IJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI O'SISHI DINAMIKASI VA LIKVIDLIK KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	324
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
KO'CHMAS MULKNI OMMAVIY BAHOLASHNING INNOVATSION TEXNOLOGIYALARI.....	331
Xushvaqtov Jasur Shuhrat o'g'li	
TURIZM XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI SUBYEKTLARDA MOLIVAVIY HISOBOTLARNI MHXS GA O'TKAZISHDA TRANSFORMATSIYA REJASINI ISHLAB CHIQUISH MASALALARI.....	339
G'afforov Ilhomjon Ilyosjonovich	
QURILISH SANOATI KORXONALARI DIVERSIFIKATSIYALASHUVINING IQTISODIY MEXANIZMLARI	343
Yembergenova Aynur Aydosbaevna	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANISHNING NAZARIY JIHATLARI	351
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	

KAPITAL BOZORI ORQALI MAMLAKAT IQTISODIYOTIGA INVESTITSIYA JALB QILISHNING BELARUS TAJRIBASI	357
<i>Abduraxmanov Adham Raxmatullayevich</i>	
BARQAROR QISHLOQ XO'JALIGI AMALIYOTLARINI JORIY ETISHDA XULQ-ATVOR OMILLARINING NAZARIY VA AMALIY AHAMIYATI	362
<i>Tadjiyev Abdusame Abduhamidovich</i>	
SANOAT KORXONALARIDA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINI JORIY ETISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	367
<i>Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov</i>	
O'ZBEKISTONDA MEHMONXONALARNI MOLIALASHTIRISH ORQALI JOYLASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	373
<i>Xasanova Naimaxon Akmal qizi</i>	
SOLIQ YUKINI OPTIMALLASHTIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	381
<i>Jovliyeva Zuhra Chori qizi</i>	
SANOATNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA "YASHIL" INVESTITSİYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	386
<i>Ibragimov Zaxid Taxirovich</i>	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ АКТИВАМИ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО ПРИМЕНЕНИЯ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	395
<i>Т.И.Бобакулов, Тухтамышева Гулнора Усмановна</i>	
AGRAR TARMOQQA JALB QILINAYOTGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI ISHLAB CHIQRISH FUNKSIYALARI YORDAMIDA EKONOMETRIK BAHOLASH.....	401
<i>Xatamov Ochildi Qurbonovich, Badalov Jamshid Jamolovich</i>	
IJARA OPERATSIYALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING KAMCHILIKLARI VA UZVIY TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	409
<i>Oripova Saodat Mirfotix qizi</i>	
SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH.....	414
<i>Xolboyeva farangiz xayrulloevna</i>	
SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI VOSITALARNING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI.....	419
<i>To'xtamishva Dilrabo Shermonovna</i>	
MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTINI KENGAYTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARI	424
<i>Kalenov K.T.</i>	
HUNARMANDCHILIK BRENDLARINING BOZOR OMILLAR TIZIMINI (MAHSULOT, NARX, TAQSIMOT, TARG'IBOT) TAKOMILLASHTIRISHNING USLUBIY ASOSLARI	428
<i>Ergasheva Aziza</i>	
NAMANGAN VILOYATI IQTISODIYOTIDA TARKIBIY O'ZGARISHLAR: HUDUDIY VA TARMOQ TAHLILI	436
<i>Tohirov Jahongir Muzaffar o'g'li</i>	
WATER HARVESTING FOR CLIMATE RESILIENCE IN UZBEKISTAN'S AGRICULTURE: OPPORTUNITIES, BARRIERS, AND POLICY RECOMMENDATIONS	445
<i>Kripa Mondal, Dr. Anita Banerjee</i>	
O'ZBEKISTONDA TABIIY VA IQTISODIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASH YO'LLARI	454
<i>Sattarov Abdusamat Umirqulovich</i>	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	459
<i>Nasibboyev Fazliddin Sirojiddinovich</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI MONITORING QILISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF QILISH YO'LLARI	464
<i>Hamroyev Sherzod Axtamovich</i>	
SIRKULYAR IQTISODIYOT — IQTISODIY BARQARORLIKNING MUHIM OMILI	471
<i>Hasanov Sh. Sh.</i>	

МАРКЕТИНГОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВУЗА.....	482
<i>Алиев Абдулазиз Исмаилович, Кахрамонова Азиза Шухрат кизи</i>	
TEMIR YO'L SOHASINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	488
<i>Orifova Ximoyat Shovkat qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA ZIYORAT TURIZMINI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHDA XALQARO TAJRIBADAN FOYDALANISH YO'LLARI.....	494
<i>Raximova Dilfuza Mirzakasimovna</i>	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MILLIY HUNARMANDCHILIKNING IQTISODIY SALOHIYATINI BAHOLASH VA EKONOMETRIK PROGNOZLASH	503
<i>Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna</i>	
MINTAQAVIY IQTISODIY O'SISHNI BAHOLASHDA EKONOMETRIK MODELLAR VA GEOSTATISTIK USULLARNI TAKOMILLASHTIRISH: SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA	509
<i>Sattorov Sanjar Abdumurodovich</i>	
XODIMLARNI MOTIVATSIYA QILISH VA ULARNING ISH FAOLIYATIGA TA'SIRI: O'ZBEKISTONDAGI KICHIK VA O'RTA BIZNES MISOLIDA	518
<i>Yuldashov Aziz</i>	
RAQOBAT MUHITIDA AVTOMOBIL SANOATI KORXONALARIDA BRENND STRATEGIYASINI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARI	522
<i>Boboyev L. Kadrxo'ja Djuraxodjeyevich</i>	
XODIMLARNI O'QITISH, QAYTA TAYYORLASH VA ISHSIZLARNI KASBGA YO'NALTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI (GERMANIYA MISOLIDA).....	528
<i>Sattorov Ramziddin Shovxiddin o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY BARQARORLIGINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI.....	533
<i>Yangiboyev Sardor Ernazar o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHINI RIVOJLANTIRISHDA CHIQUINDISIZ VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOYILLARINI QO'LLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	542
<i>Nabiyeva Nilufar Olim qizi</i>	
МАШИННОЕ ОБУЧЕНИЕ В ПРОГНОЗИРОВАНИИ РЫНОЧНЫХ ТЕНДЕНЦИЙ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ	548
<i>Тен Марина Владимировна</i>	
РОЛЬ, СУЩНОСТЬ И ЗНАЧЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	555
<i>Каюмова Гузел Иброхимхановна</i>	
QURILISH KORXONALARIDA AKTIVLARNI TAN OLIISHNING XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISHNI O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	562
<i>Yahyojev To'liqin Ismatulla o'g'li</i>	
IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK KORXONALARINI BOSHQARUV MEKANIZMLARI	566
<i>Xudoyberganova Dilnoza Anvarjon qizi</i>	
QURILISH KORXONALARIDA BOSHQARUV MUNOSABATLARI MAZMUNI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	572
<i>Toshimov Azizbek Hakimovich</i>	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDAGI KOMPANIYALAR KAPITALINI MAKSIMALLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	576
<i>Muradova Dildora Abdusalimovna</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARDAGI KREDIT RISKLARINI BOSHQARISHDA BAZEL III TALABLARI	581
<i>Norova Nozima Nabiyevna</i>	
ЦИРКУЛЯРНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ, МИРОВАЯ ПРАКТИКА И ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ	588
<i>Алиева С.С.</i>	

KORXONALARDA SOLIQ HISOBINI TASHKIL ETISH VA UNING BUXGALTERIYA HISOBİ BILAN O'ZARO BOG'LIQLIGI	594
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
HUDUDIY KORXONALARDA BIZNES JARAYONLARNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY BOSHQARUV MODEL VA TAMOYILLARINING AHAMIYATI	599
Azimova Maxfuza Rashidovna	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА - ВАЖНЫЙ ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА	604
Пирназаров Шоназар Махтовович	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI.....	608
Abdinazarov Suhrobbek Bekmurod o'g'li, Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	
SINGAPUR VA JANUBIY KOREYADA BIZNES SUBYEKTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH.....	615
Nasriddinov Qobilbek Qurbonbekovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL ENERGIYAGA O'TISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	620
Hayitov Jamshid Xolboyevich	
LOYIHALARNI STRATEGIK REJALASHTIRISHDA BIG DATA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARI	625
Xamrayev Zuxritdin Abduraxmanovich	
LOYIHA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA LOYIHA JAMOASINING ROLI VA FUNKSIYALARI	629
Utemuratov Sadik Muratovich	
IQLIM O'ZGARISHI VA RESURLAR CHEKLANGANLIGI SHAROITIDA YASHIL TURIZM MODELLARINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARINI TIZIMLI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANTIRISH	633
Rasulova Nigora Yusupovna	
ВЛИЯНИЕ КУЛЬТУРНЫХ РАЗЛИЧИЙ НА ПРОЦЕСС УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ КОММУНИКАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ПОДХОД.....	637
Латипов Ашур Али Рустам угли, Хамидов Далер Дилшодович	
ADAM SMIT IQTISODIY G'OYALARI VA ULARNING ZAMONAVIY IQTISODIYOTDAGI AHAMIYATI.....	641
Boymatov Xoliyor Qurbonovich	
SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT SIFATINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	646
Baytanov O'ralboy Miraqul o'g'li	
SOCIAL PROTECTION SYSTEM OF THE POPULATION IN THE CONDITIONS OF A TRANSFORMATIONAL ECONOMY.....	651
M. Sh. Rakhimova	
SANOATNI YASHIL TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA, SIYOSIY MEKANIZMLAR VA O'ZBEKISTON UCHUN AMALIY XULOSALAR	655
To'qumbetov Og'abek Shavkat o'g'li, Ruziyeva Dilobar Isomjonovna	
TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA AHOLI FAROVONLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	661
Bobayev Isroiljon Abdinabiyevich	
IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE MAHALLA INSTITUTION IN THE TERRITORIAL GOVERNANCE SYSTEM: MODERNIZATION OF INSTITUTIONAL AND ORGANIZATIONAL MECHANISMS	666
Mirbabayev Farrukh Atkhamovich	
AHOLINI UY-JOY BILAN TA'MINLASHDA DAVLAT BUDJETI XARAJATLARI TAHLILI	674
Xannarov Komiljon Karimovich	
INVESTITSIYA KO'CHMAS MULKI HISOBINI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	681
Maxmudov Jamshed Ashrafovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ РАЗВИТИЯ ПАЛОМНИЧЕСКОГО ТУРИЗМА.....	687
Навруз-Зода Бахтиёр Негматович, Мусаев Маликжон Кароматович	

TRANSFORMING UZBEKISTAN THROUGH DIGITALIZATION IN A GLOBALIZED WORLD.....	694
Narzullaeva Umidakhon Nodir qizi	
SUG'ORILADIGAN YERLARDA SUVDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	699
Elomonov Ro'zimurod Doniyor o'g'li, Abdug'aniyev Otabek Allajonovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА НА ОСНОВЕ ИННОВАЦИОННЫХ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ.....	704
Р. И. Хакимов	
TURIZM SOHASIDA OILAVIY TADBIRKORLIKNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHGA USLUBIY YONDOSHUVLAR	713
Pardayeva Ozoda Mamayunusovna	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI BOSHQARISHDA SAMARADORLIK HOLATI TAHLILI	718
Kasimov Saidakmal Saidahrolovich	
BANKLARNING IJTIMOIIY ROLINI OSHIRISHDA YASHIL DEPOZITLARNING AHAMIYATI	722
Berdiyev Akram O'ktamovich	
CHAKANA BANK XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI	728
Xikmetov Nodirbek Ikromovich	
AHOLI DAROMADLARI TENGSIZLIGINING SHAKLLANISHI, UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI	735
Atayev Jaxongir Erkinovich	
KORXONALARDA DAROMAD VA XARAJATLAR BILAN BOG'LIQ MOLIYAVIY XATARLAR TASNIFI VA ULARNI AUDITDA ANIQLASH USULLARI.....	740
Mehriyev Sobit Sayim o'g'li, Dadarbayev Muzaffar Abduraxmanovich	
GREEN BONDS: ESSENCE, SIGNIFICANCE AND DEVELOPMENT PROSPECTS IN UZBEKISTAN	746
Susanna S. Alieva	
RAQAMLI IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	753
Marupov Qobil Komilovich	
МОДЕЛЬ ЧЕБОЛЬ ОРГАНИЗАЦИИ БИЗНЕСА В РЕСПУБЛИКЕ КОРЕЯ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ И СРАВНИТЕЛЬНО-УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	758
Латипов Ашур Али Рустам ўғли, Ризаева Зумрад Алишеровна	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI RAG'BATLANTIRISHDA SOLIQ PREFERENSIYALARINING ROLI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	762
Allaberganova Kumush Javlonbek qizi, Beknazarova N.T.	
AKSIZ SOLIG'INING BUDJET DAROMADLARI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI VA MAZKUR SOLIQNI BUDJETGA UNDIRISH TARTIBINING TAHLILI	769
Nazarova Rushana Ravshan qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA XORIJIY INVESTITSIYALARNING ROLI: XORAZM VILOYATI MISOLIDA.....	774
Ibodullayev Dilshod Ibragimovich	
HUDDIY INVESTITSION JOZIBADORLIKNI BAHOLASHNING OPTIMIZATSIYALANGAN METODOLOGIYASI: ASOSIY KO'RSATKICHLARNING KO'P O'LCHOVLI TAHLILI.....	781
Xolmurotova Diyoraxon Ibragimovna, Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ РАЗВИТИЯ ГЕРМАНИИ	788
Артикова Шохиди Ильясовна	
"YASHIL" TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA KORXONALAR MARKETING STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISHNING XUSUSIYATLARI	793
Rasulova Nigora Nematovna	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA ASOSIY KAPITALGA INVESTITSIYALARNI JALB QILISH YO'NALISHLARI	799
Sultanova Aziza Baxtiyar qizi	

KORXONALARDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISH ORQALI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	802
<i>Aminova Shaxnoza Aziz qizi</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA ULARNI BAHOLASH USULLARI.....	807
<i>Nazirova Sayyora Baxtiyorovna, Qulmamatova Barno Omonovna, Sharifova Nargiza Djurayevna</i>	
MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINI JORIY ETISHNING O'ZBEKISTON KORXONALARIDA MOLIYAVIY SHAFFOFLIKKA TA'SIRI	811
<i>Murodova E'zoza Maqsud qizi</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI TA'MINOT ZANJIRINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: ISHLASH MEKANIZMI VA ALGORITMINI ISHLAB CHIQUISH	816
<i>Umarov Bobur Murtazoyevich</i>	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI INVESTITSIYA FAOLLIGINI OSHIRISH ORQALI MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASH	822
<i>Abduxakimov Eldor Djaloliddinovich</i>	
AGRAR SOHADA KADRLAR TAYYORLASHNI BOSHQARISHNING ILMIY-NAZARIY METODOLOGIK ASOSLARI	829
<i>Boltayev Nurali Shiramatovich</i>	
MAMLAKATIMIZ TURIZM SOHASI XIZMATLAR SIFATI BILAN BOG'LIQ IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	838
<i>Suyunov R. G'.</i>	
ПРОБЛЕМЫ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ГОРНОДОБЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ	844
<i>Джулибеков Нурмат Каршибекович, Жулиева Гулноз Юлдашевна</i>	
BIZNES JARAYONLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH ASOSLARI	849
<i>Yoqubjanov Muminmirzo Nosirjon o'g'li, Erkinxojiyev Ismoiljon</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINING ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI, AHAMIYATI VA UNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	853
<i>Ernazarov Gulam Bekbaevich</i>	
SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING ROLI	860
<i>Mirzokirov Mirramizjon Mirxoshim o'g'li</i>	
ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦИИ И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	867
<i>Урунова Мафтуна Гайратовна</i>	
АНАЛИЗ ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ ЭКОНОМИКИ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ И ЕЁ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ	871
<i>Некова Фатима Борисовна</i>	
MINTAQA SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISHDA KLASTERLASH VA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARINING AHAMIYATI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	876
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
ТЕМИР YO'L TRANSPORTI TIZIMINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY TASHKILY-IQTISODIY USULLARDAN FOYDALANISH	882
<i>Kayumov Z.O.</i>	
O'ZBEKISTONDA VALYUTA KURSINING SHAKLLANISHI VA UNING INFLATSIYA DARAJASIGA TA'SIRI MEKANIZMI.....	887
<i>Matrizayev Zafar Gulimboy o'g'li, Viqorjon Bahriddinov Akbar o'g'li</i>	
МЕХНАТ BOZORINING TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI.....	892
<i>Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi, Ollokulova Feruza Mansurovna</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOTNING TURIZMDA MOHIYATI VA AHAMIYATI.....	897
<i>Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li</i>	
НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	901
<i>Мирзаев Кулмамат Джанзакович</i>	

ELEKTR UZILISHLARINING HUDUDIY IQTISODIYOTGA TA'SIRI VA RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMLARI	906
<i>Oltiboyeva Feruza Ulug'bek qizi</i>	
DAVLAT TRANSPORT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	911
<i>Uktamov Sarvar Atxam o'g'li</i>	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ ПОДДЕРЖКИ ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В СТРАНАХ ЕС, США И ЯПОНИИ	915
<i>Газизова Эльмира Хамидовна, Мелибаева Гульнора Ачилловна</i>	
SANOATNI HUDUDIY RIVOJLANTIRISHDA ISHLAB CHIQRARISH SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISH OMILLARI	921
<i>O'zmanov Ixtiyor Ibragim o'g'li</i>	
SUG'URTA INSTITUTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	926
<i>Sherov Sanjar Radjabovich</i>	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI STRATEGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	932
<i>Umurov Jasurbek Jamil o'g'li</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA KASABA UYUSHMALARI FAOLIYATINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	936
<i>Raxmonov Abduxalil Rasulovich</i>	
INKLYUZIV TA'LIM XIZMATLARINING RAQAMLI EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHDA DAVLAT, OTM VA IT INFRATUZILMA INTEGRATSIYASI	940
<i>Maxkamova Kamola</i>	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA BUDJETLASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH (ENERGETIKA KORXONALARI MISOLIDA)	944
<i>Sobirov Shoyadbek Kurbonaliyevich</i>	
UY-JOY QURILISHINI RIVOJLANISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	950
<i>Usmanov Mirumar Abdulla o'g'li</i>	
TIKUV-TRIKOTAJ MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRARUVCHI KICHIK KORXONALARNING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI	956
<i>Abduhamidov Abdurahmon Abdulatif o'g'li</i>	
O'ZBEKISTONDA 2026-2030-YILLARGA MO'LJALLANGAN SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	963
<i>Ismailov Timur Atabayevich</i>	
SAVDO LIBERALIZATSIYASINING DAVLAT BUDJETI DAROMADLARI TARKIBIGA TA'SIRI	969
<i>Sardorjon Maxmudov Sobirjon ug'li</i>	
MAHALLIY BUDJETLAR MOLIYAVIY BARQARORLIGINING UY XO'JALIKLARI FAROVONLIGI VA HUDUDIY IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI EMPIRIK TAHLIL QILISH	977
<i>Safarmurodova Marjona To'raqulovna, Ollokulova Feruza Mansurovna</i>	
FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF FINANCIAL SUSTAINABILITY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES: EVIDENCE FROM THE OIL AND GAS SECTOR	982
<i>Ergashev Muhibbek Aslamovich</i>	
O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORIDA FIN TECH KOMPANIYALARI VA BANKLAR HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI	988
<i>Rajabova Umida Umurzoqovna</i>	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЛОГОВЫХ ПРЕФЕРЕНЦИЙ И ЛЬГОТ В ОБЕСПЕЧЕНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ (НА ПРИМЕРЕ СУРХАНДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ)	995
<i>Отамуродова Дилдора Абдуқримовна</i>	
THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON INTERNATIONAL MARKETING: RESHAPING GLOBAL MARKET ENTRY STRATEGIES AND CONSUMER ENGAGEMENT	1001
<i>Aziz Kurbanovich Abdullaev, Ne'matullyev Bekmirzo Bozorboy o'g'li, Abdusalomov Samandar Azizbek o'g'li</i>	

TARIXIY-MADANIY TURIZM XIZMATLARINI MINTAQADA RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH.....	1010
Erkayeva Barno Abduraximovna	
GLOBAL IQTISODIY INTEGRATSIYA SHAROITIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MENEJMENT YONDASHUVLARINING ROLI: O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	1015
Mahmudova Madinaxon Jumaboy qizi	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ УКРЕПЛЕНИЯ ДОХОДНОЙ БАЗЫ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	1020
Т. И. Бобакулов, Г. Ч. Джавлиев	
ECOTOURISM DEVELOPMENT POTENTIAL AND THE ROLE OF GUIDES IN REGIONAL TOURISM GROWTH: EVIDENCE FROM THE NAVOI REGION OF UZBEKISTAN	1024
Axmadova Iroda Muzaffar kizi	
DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN AND ITS PRIORITY DIRECTIONS.....	1030
Ollokulova Feruza Mansurovna, Guzal Abdimurodova Panjiyevna	
KORRELYATSION - REGRESSION TAHLILNING QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA QO'LLANILISHI AHAMIYATI	1035
Butanova Dilnoza Rustamovna	
MADANIYATLARARO YETAKCHILIK VA LINGVOMADANIY KOMPETENTSIYA BOSHQARUV ISHI SIFATIDA.....	1042
Rahimova Gulnoza	
SANOAT KORXONALARINI YANGI TEXNIKA VA TEXNOLOGIYA BILAN TA'MINLASH JARAYONLARINING HOZIRGI ZAMON HOLATI.....	1052
Akbarova Maloxat Atabekovna	
UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARIDA INNOVATSION RIVOJLANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH.....	1056
Abdukadirova Nilufar Abdaxatovna	
FARG'ONA VILOYATIDA INVESTISIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISH BARQAROR IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA	1062
Qo'chqarov Yunusali Sobirjonovich	

FARG'ONA VILOYATIDA INVESTISIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISH BARQAROR IJTIMOY-IQTISODIY RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA

Qo'chqarov Yunusali Sobirjonovich

Farg'ona davlat universiteti

mustaqil tadqiqotchisi

e-mail: kuchkarov1972@gmail.com

ORCID: 0009-0004-4452-5949

Annotatsiya. maqolada hududlarning investisiya siyosatiga oid ilmiy qarashlar va tushunchalar tizimlashtirilgan, hududni barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida tutgan o'rni yoritilgan, shuningdek, "investisiya siyosati" tushunchasiga ta'rif berilgan. Hududning qulay investision muhiti va jozibadorligi, investisiya jarayonlarining bugungi kun holati va rivojlanish omillari tahlil etilgan. Soha va tarmoqlarni rivojlantirishda investisiya takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari taklif etilgan.

Kalit so'zlar: investisiya, investisiya siyosati, investision jozibadorlik, investision muhit, investision jarayonlar, hudud, hududning investisiya siyosati.

Abstract. the article systematizes the scientific and theoretical foundations of regional investment policy, highlights its role in the region's socioeconomic development, and defines the concept of "investment policy." The favorable investment environment and attractiveness of the region, the current state of investment processes, and development factors are analyzed. Key areas for improving investment in the development of industries and sectors of the economy are proposed.

Key words: investments, investment policy, investment attractiveness, investment climate, investment processes, region, regional investment policy.

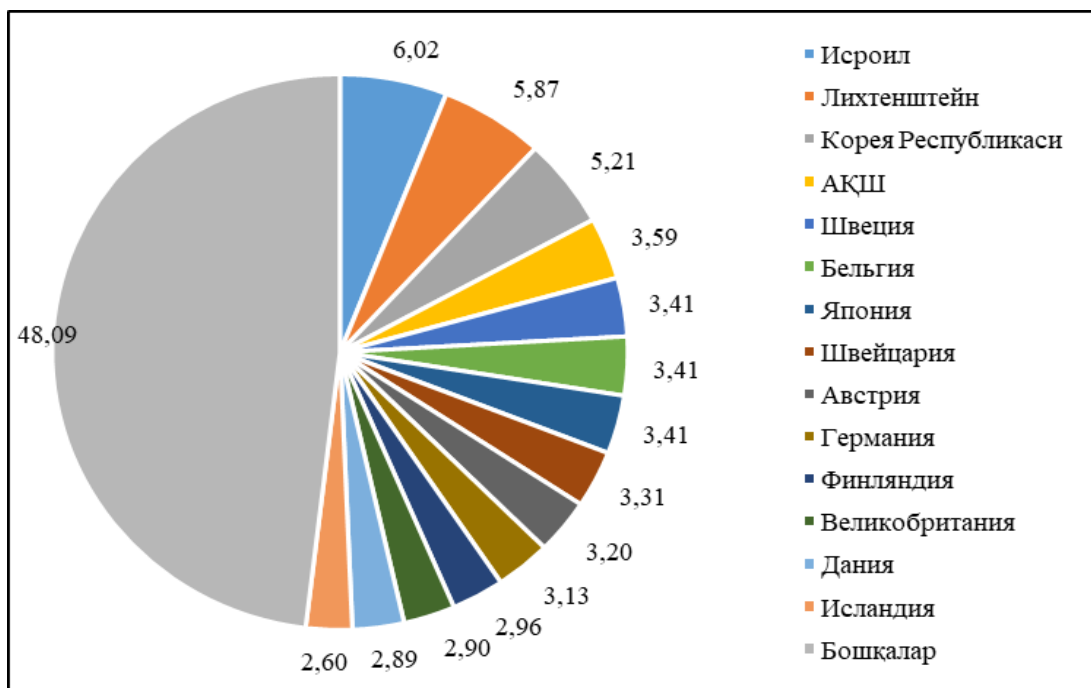
Аннотация. в статье систематизированы научные и теоритические основы инвестиционной политики регионов, освещена их роль в социально-экономическом развитии региона, а также дается определение понятия «инвестиционная политика». Проанализированы благоприятная инвестиционная среда и привлекательность региона, текущее состояние инвестиционных процессов и факторы развития. Предложены основные направления совершенствования инвестиций в развитии отраслей и секторов экономики.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная политика, инвестиционная привлекательность, инвестиционный климат, инвестиционные процессы, регион, инвестиционная политика региона.

KIRISH

Jahon mamlakatlari iqtisodiyotini barqaror rivojlanishi ko'p jihatdan investisiya siyosatini shakllantirish va amalga oshirishda muhim vositalardan biri hisoblanadi. Mintaqa iqtisodiyotini barqarorlashtirish va rivojlantirishda ichki va tashqi qulay investisiya muhiti, soha va tarmoqlarni ilg'or texnika va texnologiyalar bilan ta'minlanish darajasi, ishlab chiqarish diversifikatsiyasi va modernizatsiyasi hamda shu kabilar ta'sir ko'rsatadi. Natijada, mintaqada faol investision jarayonlar ijtimoiy-iqtisodiy salohiyat va rivojlanishga ta'sir ko'rsatadi, bu esa o'z navbatida aholi turmush farovonligi va sifatini oshirishda katta ahamiyatga ega. Aks holda, investisyalarning past darajasi ishsizlikni ko'payishi, oxir-oqibat aholi turmush darajasining pasayishiga olib keladi, bu esa bugungi mamlakat oldida turgan asosiy muammolardan sanaladi.

Dunyo yalpi ichki mahsulotining (YAIM) taxminan 2,5-3 foizini ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga yo'naltirilgan investisyalarda tashkil etadi. Xususan, bu borada Isroil (6,02%), Lixtenshteyn (5,87%), Koreya Respublikasi (5,21%), AQSH (3,59%), Shvesiya (3,41%), Belgiya (3,41%), Yaponiya (3,41%), Shveysariya (3,1%), Avstriya (3,20%), Germaniya (3,13%), Finlyandiya (2,96%), Velikobritaniya (2,90%), Daniya (2,89%), Islandiya (2,60%) va boshqa davlatlar (48,09%) tashkil qiladi (1-rasm) [1].

1-rasm. 2025-yilda dunyo yalpi ichki mahsulotida ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga yo'naltirilgan investisiyalar

Shu bois, mintaqaning investisiya siyosati, investision jarayonlar hamda qulay va jozibador investisiya muhiti ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Hududlarda investisiya siyosatini shakllantirishni tatqiq etish, ularning ixtisoslashuvidan kelib chiqqan holda mavjud salohiyat va imkoniyatlardan (xom-ashyo, inson resurslari, ishlab chiqarish resurslari) oqilona foydalanish va joylashtirish, yangi innovasion infratuzilmalarni yaratish borasida milliy dastur va loyihalarni amalga oshirish bugun har qachongidan dolzarbdir.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2025-yil 26- dekabrda Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasida [2] "har bir dollar investisiya, eng avvalo, ilg'or texnologiyalar va ularning transferi; tashqi bozori aniq, yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishga; energiya, suv, yer va boshqa tabiiy resurslardan foydalanishda samaradorlikni oshirishga; mahalliy ishchilarni yangi texnologiyalar bilan ishlashga o'qitish va mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilishi kerak"ligi ta'qidlandi.

Investisiyalar mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishni moliyalashtirish uchun zarur bo'lgan mexanizmni ta'minlaydi. 2025-yilda O'zbekiston Respublikasida jami investisiyalarning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 31,9 foizni, iqtisodiyotga jalb qilingan xorijiy investisiyalar hajmi 43,1 milliard dollarni tashkil etgan [3].

O'zbekiston Respublika Prezidentining tashabbusi bilan Farg'ona viloyatining qo'shimcha imkoniyatlarini ishga solish, drayver sohalarni qo'llab-quvvatlash, tadbirkorlik uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, soha va tarmoqlarni rivojlantirish, infratuzilma va ijtimoiy investisiya loyihalarini amalga oshirish hisobiga hududning o'sish nuqtalarini oshirish, aholi bandligini ta'minlash, daromadlarini ko'paytirish belgilangan hamda bu borada tizimli ishlar olib borilmoqda. Xususan, 2026 yilda Farg'ona viloyatida umumiy qiymati 1 485 milliard so'mlik 912 ta investisiya loyihalar, shundan sanoatda 897,7 milliard so'mlik 402 ta investisiya loyihalar amalga oshirilishi belgilangan (1-jadval).

1-jadval. 2026-yilda Farg'ona viloyatida amalga oshiriladigan investision loyihalar to'g'risida ma'lumot

T/r	Hudud nomi	Loyiha soni	Loyiha qiymati, mlrd.so'm	Shundan, sanoatda		
				Loyiha soni	Loyiha qiymati, mlrd.so'm	Ish o'rni
	Farg'ona viloyati	912	1 485,0	402	897,7	18 962

Shu o'rinda ta'kidlash lozimki, mintaqada iqtisodiyotning soha va tarmoqlariga investision resurslarni jalb qilish va o'zlashtirish innovasion jarayonlarni faollashtirishni talab etadi. Ushbu bosqichda innovasion rivojlanish muhimligini hisobga olgan holda mintaqaning investisiya siyosatini shakllantirishda nafaqat moliyaviy resurslarni jalb qilish, balki innovasion jarayonlar ham muhim ahamiyat kasb etadi. Iqtisodiyotda innovatsiyalarni joriy etilishi natijasida investision resurslarni eng muhim sohalarga maqsadli yo'naltirish imkoniyatlarini yaratadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish va raqobatbardoshligini oshirishda investision jarayonlar, qulay investisiya muhiti va investisiya siyosatini shakllantirish ahamiyati borasida ilmiy-nazariy qarashlar iqtisodchi olimlar tadqiqotlarida muhim o'rin tutadi. Xususan, W. Sharpe [4] investisiya jarayoni kengroq yo'nalishga ega va u xavf-xatarlarni hisobga oladi, deb hisoblaydi.

Campbell McConnell va Stanley Brue [5] investisiya jarayonini investisiya faoliyati bilan taqqoslaydilar, biroq investisiya jarayoni tushunchasi investision faoliyatdan farqli ravishda boshqa jarayonlarni ham o'z ichiga oladi, deb ta'kidlaydilar.

S. Gorlanov [6] investisiya jarayonlarini ijtimoiy ishlab chiqarishning bir qismi sifatida, ijtimoiy va ishlab chiqarish munosabatlari orqali ifodalanadi, deb talqin qiladi.

Bizningcha, hududning investision jarayonlari – bu mintaqada investision faoliyat ob'yekti va sub'yektining, shuningdek, davlat tomonidan tartibga solinadigan investision muhit doirasida moliyaviy resurslar o'rtasidagi o'zaro manfaatli munosabatlari tizimidir.

Shu o'rinda, mintaqaning investisiya muhiti tushunchasining ko'plab ta'riflari mavjud. Xususan, E. Voronina O. Kim [7] investisiya muhitini investisiya jarayonlarining asosiy sub'yektlari o'rtasida iqtisodiy o'zaro ta'sirni amalga oshirish uchun asos yaratadigan qoidalar to'plami sifatida tushunadilar.

H. Бельх [8] investisiya muhiti investisiyalarni ma'lum bir hududga jalb etishda iqtisodiy, huquqiy, ijtimoiy va boshqa shu kabi omillar bilan o'zaro ta'siri, deb tushunadi.

Iqtisodiyot atamalarining izohli lug'atida keltirilishicha, investisiya muhiti (iqlim) – ichki va tashqi investisiyalarning kirib kelishiga ta'sir ko'rsatadigan yalpi ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, moliyaviy sharoitlar yig'indisidir [9].

Bizningcha, mintaqaning investisiya muhiti – hududning tavsifi, ichki va tashqi omillar ta'sir darajasi, xavf-xatarlar, investision jarayonlar asosiy ishtirokchilari o'rtasida sodir bo'ladigan turli shart-sharoitlar majmuidir.

Mintaqaning investisiya muhitiga davlat investisiya siyosatini shakllantirish va amalga oshirish orqali bevosita ko'rsatadi, shuningdek ijtimoiy-iqtisodiy siyosatning boshqa sohalarini orqali ham bilvosita ta'sir ko'rsatishi ham mumkin. Davlat investisiya siyosati ta'rifiga iqtisodchi olimlar tomonidan turlicha ilmiy-nazariy qarashlar mavjud. Xususan, L. Yuzvovich va A. Arutyunyan [10] davlat tomonidan investision faoliyatni rivojlantirish asosida investision jarayonlarni faollashtirishga qaratilgan turli qarorlarni qabul qilish, deb hisoblasalar M. Kojevnikova, A. Ryabsev va N. Markovalar [11] mintaqaning butun iqtisodiy tizimiga investisiya resurslarining sifati, miqdori va samaradorligini shakllantirish asosida ta'sir etadi, deb talqin qiladilar, A. Borisov [12] esa investisiya siyosatini investision faoliyatni rag'batlantirishga qaratilgan ijtimoiy-iqtisodiy dasturlar, tashqi va ichki siyosat, shuningdek, turli huquqiy jihatlar to'plamidir, deb ta'kidlaydi.

Iqtisodiyot atamalarining izohli lug'atida keltirilishicha, investisiya siyosati – mamlakat iqtisodiyotida va uning alohida tarmoqlarida investisiyalarning zarur daraja va tuzilmasini ta'minlashga, ushbu faoliyat sub'yektlarining investisiya manbalarini topish va ulardan foydalanishning ustuvor tarmoqlarini aniqlashga yo'naltirilgan investisiyaviy faolligini oshirishga doir o'zaro bog'liq tadbirlar majmuidir [9].

Bizningcha, investisiya siyosati – davlat tomonidan investisiya muhitini tartibga solish, investision faoliyatni rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish asosida investision jarayonlarni faollashtirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuidir.

Mintaqaning investisiya siyosati investision jarayonlarni tartibga solish va rag'batlantirish chora-tadbirlari to'plami bo'lib, barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash, investisiya maqsadlari ketma-ketligini shakllantirish va amalga oshirish asosida respublika hamda hududiy miqyosda ishlab chiqiladi. Shu bilan birgalikda, mintaqada investisiya siyosatini shakllantirish va amalga oshirish hududning ixtisoslashuvi va o'sish nuqtalarini hisobga olgan holda jozibali investision muhitni yaratish, investision jarayonlarning barcha ishtirokchilari uchun qulay shart-sharoitlar yaratishni taqazo etadi.

Bugungi kun integratsiyasiz innovatsiya bo'lmasligini, hayotiy jarayonlarda innovatsiya – bilimlar tugal konsentratsiyalashgan integratsiyalashuvda, "informatsiya"larning tahlili va saralanishiga ko'ra muammolarning teran anglanishi tufayli paydo bo'lgan, inson intellektual tafakkurida charxlangan g'oyadan boshlanuvchi ilmiy-tadqiqot, yangi yaratilgan va huquqiy himoyalangan intellektual mulk ob'yekti mahsuli, to'kin va farovon hayot va ijtimoiy-iqtisodiy yuksalishlarni ta'minlovchi innovatsiya, ya'ni bozorda o'z o'rnini topgan ixtiro ekanligini isbotladi [13].

Dastlab, innovatsiya tushunchasi XX asrlarda avstriya-amerikalik iqtisodchi olim Y. Shumpeter [14] tomonidan fanga kiritilgan bo'lib, ilmiy ishlarida iqtisodiyot rivojida innovatsiyalarning o'rnini tadqiq etilgan. Iqtisodchi olim P. Drukerning [15] "Biznes va innovatsiya" nomli ilmiy asarida "innovatsiya" atamasi lotin tilidan "novatio" – yangilanish (o'zgarish), "in" – yo'nalish va so'zma-so'z tarjima qilinganda "innovatio" – o'zgarish yo'nalishi degan ma'noni anglatadi. Innovatsiya har doim ham yangilik bo'lavermaydi, balki samaradorlikni oshirishga ta'sir qiluvchi omillar ham hisobga olinadi, deb hisoblaydi.

Milliy olimlar F. Raximov va B. Usmonovlar [16] insoniyat tarixidagi yangilik va yangilanishlar yoki mo'jizalardan hech birini betafakkur tasavvur qilib bo'lmaydi, har qanday jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy yuksalishlaridagi yangilik va yangilanishlar innovatsiya maqomiga bosqichma-bosqich rivojlanish bilan erishadi, deb hisoblaydilar.

Iqtisodiyot atamalarining izohli lug'atida keltirilishicha, innovatsiya (ingliz tilidan "innovation" – kiritilgan yangilik, ixtiro) – fan-texnika, qishloq xo'jaligi va boshqa sohalarda yangiliklarni joriy qilish, fan-texnika yutuqlarini boshqarish hamda tatbiq etishdan iborat faoliyat majmuidir [9].

Bizningcha, investisiya siyosatini shakllantirishda innovatsiyalar hududlar, mintaqalar va umuman mamlakat miqyosida barqaror rivojlanish asoslarning muhim jihatlaridan biridir. Investisiya va innovatsiya har qanday iqtisodiy tizimga yangilik kiritishning asosiy tarkibiy qismi, innovatsiyalar iqtisodiy tizimda investisiyalarning ajralmas unsuridir. Bunda, investisiya va innovatsiyaning o'zaro muvozanatini saqlash muhim hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada muallif tomonidan ilmiy abtraksiyalash, iqtisodiy-qiyosiy tahlil, taqqoslash, kuzatuv usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

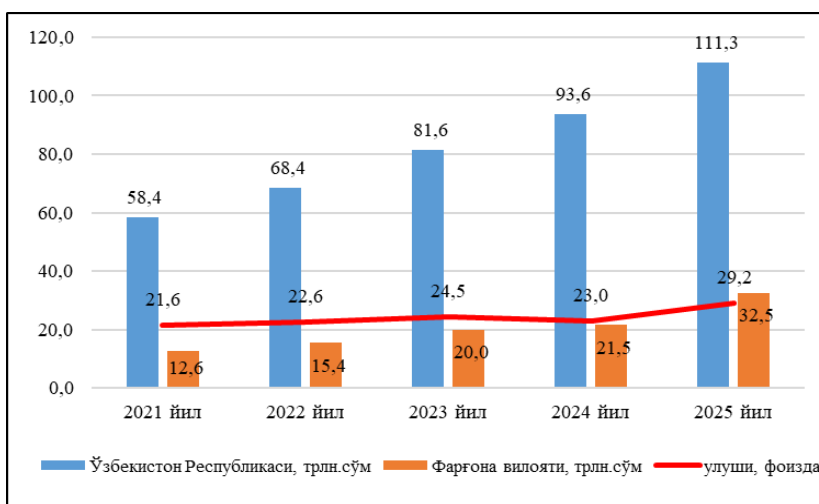
Maqolada muallifning Farg'ona viloyatida ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni barqarorlashtirishda investisiyalarning ahamiyati va mavjud holat bilan bog'liq O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika agentligi ma'lumotlari asosida tayyorlangan materiallari hamda istiqbolda e'tiborga molik ayrim qarashlari keltirilgan.

Farg'ona viloyati O'zbekiston Respublikasining ma'muriy-hududiy birligi hisoblanadi, maydoni 6,8 ming kvadrat kilometrni tashkil etadi. Mintaqa Farg'ona vodiysining janubiy qismida joylashgan. Farg'ona viloyatining ma'muriy markazi – Farg'ona shahri, 15 ta ma'muriy hududga bo'lingan, yirik shaharlari Farg'ona, Qo'qon, Marg'ilon, Quvasoy, Quva va Rishton o'z tarixiga ega hududlar hisoblanadi [17].

Farg'ona viloyati janubda Qirg'iziston Respublikasi (447,4 kilometr) bilan, janub va janubiy-g'arbda Tojikiston Respublikasi (1312 kilometr) bilan chegaradosh. Zamonaviy shahar muhiti va ishonchli infratuzilmalar mintaqani investorlar uchun yanada jozibadorlik va qulaylikni oshiradi. Xususan, mintaqa iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan qo'shni respublikalar bilan bog'lovchi avtomobil va temir yo'laklari kesishmasida joylashgan. Bundan tashqari, dengiz sathidan 604 metr balandlikda joylashgan Farg'ona aeroporti faoliyat ko'rsatadi.

Farg'ona viloyati raqobat ustunliklariga ega, investisiya infratuzilmasi rivojlangan, keng qamrovli va muvozanatli rivojlanib borayotgan hududlardan biri hisoblanadi.

2021-2025-yillarda Farg'ona viloyatida asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investisiyalar hajmi 2,6 barobarga ko'paygan, joriy davrda o'tgan yilga nisbatan 11,0 trillion so'mga ko'p investisiyalar o'zlashtirilgan. Xususan, asosiy kapitalga 2021-yilda 12,6 trillion so'm, 2022-yilda 15,4 trillion so'm, 2023-yilda 20,0 trillion so'm, 2024-yilda 21,5 trillion so'm, 2025-yilda 32,5 trillion so'm investisiyalar o'zlashtirilgan. Tahlil davrida respublikaning asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investisiyalar hajmida Farg'ona viloyati ulushi 29,2 foizni (6-o'rin), ushbu ko'rsatkich 1,34 barobarga yoki 7,6 bandga oshganligini 2-rasmda kuzatish mumkin (2-rasm) [17].

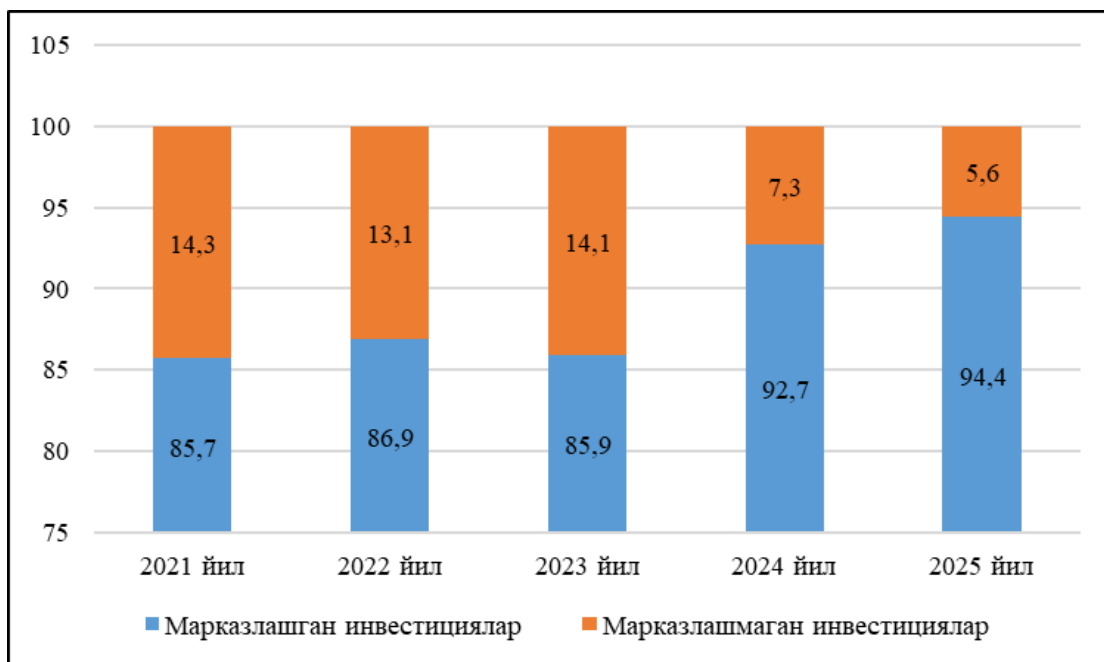

2-rasm. 2021-2025-yillarda respublikada asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investisiyalar hajmida Farg'ona viloyati ulushi dinamikasi

(O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida mualliflik ishlanmasi)

2021-2025-yillarda asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investisiyalar markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan 1,1 barobarga oshgan yoki ulushi 5,6 foizni, markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan 39,2 foizni tashkil etgan (3-rasm) [17].

3-rasm. 2021-2025 yillarda Farg'ona viloyatida markazlashgan va markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investisiyalar dinamikasi, foizda

(O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida mualliflik ishlanmasi)

Farg'ona viloyati respublikada investisiyalar kiritish uchun ustuvor ahamiyatga ega mintqa hisoblanadi, asosiy soha va tarmoqlariga sanoat, qishloq xo'jaligi, xizmat ko'rsatish, infratuzilma va logistika kiradi. Mintaqada yaratilgan qulay investitsiyaviy muhit, xorijlik investorlarga berilayotgan keng qamrovli imtiyoz va kafolatlar Farg'ona viloyatida ham o'z samarasini bermoqda. Xususan, islohotlar natijasida iqtisodiy va investitsiyaviy salohiyati 2025-yilda S&P Global Rating (AQSH) xalqaro reyting agentligi tomonidan tahlil qilinib, mustahkam moliyaviy indikatorlari va yuqori iqtisodiy salohiyati uchun «B+» dan «BB-» ga ko'tarilgan [18].

So'nggi yillarda Farg'ona viloyati iqtisodiyotning soha va tarmoqlariga innovatsiyalar keng joriy etilmoqda. Xususan, sanoatda Farg'ona neftni qayta ishlash zavodida faol modernizatsiya ishlari olib borilmoqda. Modernizatsiyadan asl maqsad ichki bozorni yuqori sifatli neft mahsulotlari bilan ta'minlash, ishlab chiqarish quvvatlaridan samarali foydalanish va eksport salohiyatini kengaytirishdan iborat. Bunda, neftni qayta ishlash samaradorligini 92 foizgacha oshirish, benzin, dizel yoqilg'isi, aviatsiya kerosini va motor moylarini ishlab chiqarish uchun zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, energiya sarfini kamaytirish uchun suv va bug'dan foydalanishni maqbullashtirish, xom ashyo, mahsulotlar va energiya resurslarini boshqarishni avtomatlashtirish, hududda ekologik vaziyatni barqarorlashtirishga e'tibor qaratilgan.

Bundan tashqari, qishloq xo'jaligi sohasida tomchilab sug'orish texnologiyalarini joriy etish, mevalarni quritish loyihalarini ishga tushirish, fermer xo'jaliklarida ish unumdorligini oshirishda innovatsiyalarni joriy etish ishlari olib borilmoqda [17].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida keltirilgan xorijiy tajribalardan hamda hududlarda investisiya siyosatini amalga oshirish va qo'llash imkoniyatlarini hisobga olgan holda quyidagilar taklif etiladi.

Mintaqada qulay va jozibali investisiya muhiti mavjudligi, uning raqobatbardosh ustunligini kengaytirishga sharoit yaratadi, iqtisodiy soha va tarmoqlarni rivojlantirish bo'yicha uzoq muddatli strategiyani ishlab chiqish va amalga oshirish taklif etiladi. Xususan, ishlab chiqarish sanoati, qishloq xo'jaligi, transport, logistika va turizm sohaslariga investisiyalar o'zlashtirish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

1. Sanoat sohasi mintaqaning rivojlantirishda, shuningdek ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda muhim ahamiyatga ega. Sanoat Farg'ona viloyatining asosiy tarkibiy qismi bo'lib, u Yalpi hududiy mahsulotning 53,3 foizini ta'minlaydi. 2025-yilda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish indeksi 107,3 foizni tashkil etgan.

Mintaqada sanoat siyosatini amalga oshirish ishlab chiqarishni rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash uchun sharoitlar yaratishga, iqtisodiyot sanoat sohasining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilishi lozim. Shundan kelib chiqib, kimyo va neft-kimyo sanoati, sanoat korxonalarini o'rtasidan kooperatsiya aloqalarini rivojlantirish, ilg'or texnologiyali va import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni davom ettirish.

2. 2025-yilda YAHM hajmida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi 44,6 foizini tashkil etgan. Farg'ona viloyati yer resurslari 360 metrdan 1200 metrgacha balandlikdagi tog'lar bilan o'ralgan unumdor, intensiv sug'oriladigan tekislikdan iborat, uning 57 foizini yoki 302 ming gektarini qishloq xo'jaligi yerlari tashkil etadi. Mintaqada quyidagi yo'nalishlarni rivojlantirish imkoniyatlari mavjud:

- meva-sabzavotlarni qayta ishlash;
- yangi oziq-ovqat bozorlariga yaratish uchun organik mahsulotlarni yetishtirishni kengaytirish;
- biotexnologiya sohasini rivojlantirish;
- qishloq xo'jaligi sohasiga inovatsiyalarni joriy etishni davom ettirish.

3. Transport va geografik joylashuvi nuqtai nazaridan, transport va logistika sohasini rivojlantirish uchun quyidagi asosiy yo'nalishlar taklif etiladi:

- multimodal transport va logistika markazlarini yaratish;
- mintaqalararo va xalqaro havo yo'nalishlari tarmog'ini kengaytirish;
- temir yo'l infratuzilmasini kengaytirish, yuk yetkazib berish yo'llarini maqbullashtirish, qo'shni davlatlar bilan temir yo'l aloqalarini rivojlantirish.

4. Farg'ona viloyatining yana raqobat ustunligi turizm sohasidir. Mintaqa tarixiy hudud hisoblanadi, uning tarixi miloddan oldingi III-II ming yilliklarga borib taqaladi. XVIII-XIX asrlarda ilm-fan, madaniyat va islom dini rivojlangan va Qo'qon xonligining markazi hisoblangan. Xususan, Qo'qon shahrida joylashgan XIX asrga oid Dahmai shoxon (Shohlar qabri) maqbarasi, Jome' masjidi va minorasi, Xudoyorxon saroyi, Kamol qozi maqbarasi, Marg'ilon shahrida joylashgan Sayid Ahmadxo'ja madrasasi, Xonaqo masjidi, Pir Siddiq majmuasi, Xo'ja Maoz maqbarasi va boshqa shu kabi tarixiy qadamjoylar Bundan tashqari mintaqada avloddan-avlodga meros bo'lib o'tib kelayotgan kulolchilik, ipakchilik yo'nalishlari mavjud. Marg'ilon atlaslarining dong'i butun dunyoga ketgan. Mintaqada qishloq hayoti, toza havo, sukunat va tabiiy mahsulotlar, qulay yashash sharoitlari, uy-joy muhiti, tabiat bilan yaqinlik hissi, yangi taassurotlar olish, mahalliy an'analar bilan tanishish hissida bo'lgan sayyohlar uchun qishloq turizmini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi. Shu kabi raqobat ustunliklari va ixtisoslashuvi mintaqada turizm klasterini rivojlantirishga zamin yaratadi. Yuqoridagilardan kelib chiqib, mintaqada turizm sohasining quyidagi yo'nalishlarini rivojlantirish taklif etiladi:

- mintaqada turizm transport infratuzilmasini rivojlantirish. Bunda, sayyohlarga qulaylik yaratish maqsadida mintaqani respublikaning boshqa hududlari bilan bog'lash va xalqa xaritalari tuzish nazarda tutiladi;
- mintaqada mavjud hordiq chiqarish, ko'ngilochar maskanlar, bog'lar, istirohat bog'larini qayta ta'mirlash va shaharsozlik talablari asosida yangilarini qurish;
- mintaqada sayyohlarga qulaylik yaratish maqsadida turizm infratuzilmasini transport infratuzilmasi bilan bog'liqlikda rivojlantirish. Bunda, avtomobil yo'llari, temir yo'llar, havo yo'li va boshqalarni bir-biri bilan bog'lash, moslashtirish va reja-jadvallarini tuzish.
- mintaqada oziq-ovqat va nooziq-ovqat xalq iste'moli mollari bozorlarini tahlil qilish va baholash, sanitar va gigiyenik holatini yaxshilash, ularning ko'rinishi zamonaviy hamda milliy uslubda qayta ta'mirlash bo'yicha master-rejalar ishlab chiqish va amalga oshirish;
- mintaqada esdalik va sovg'a buyumlari ishlab chiqarishni rivojlantirish.
- mintaqada amalga oshirilayotgan ishlar va xizmatlarning natijadorligini doimiy tahlil qilish va baholab borish.

5. Mintaqada investisiya faoliyatini innovatsiya bilan uyg'unlashtirish maqsadida quyidagilar taklif etiladi:

- investiyalarga innovatsiyalarni joriy etishni takomillashtirish bo'yicha normalarni normativ-huquqiy hujjatlarda aks ettirish;
- xalqaro moliyalashtirish dasturlarida innovasion loyihalar ishtirokini kengaytirish;
- investisiya dasturlarida innovasion loyihalarni qo'llab-quvvatlash choralarini ko'rish;
- eng yaxshi innovasion loyihalar uchun tanlovlar o'tkazish choralarini ko'rish;
- yirik korxonalarda venchur kapital fondlarini rivojlantirishga konsalting xizmatlari ko'rsatish.

Ushbu shartlar mintaqada investisiya siyosatini shakllantirish va amalga oshirish, investision jarayonlarni jadallashtirish, qulay va jozibador investisiya muhitini yaratish mintaqada raqobatbardoshligini oshirishga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Электрон манба: <https://gtmarket.ru/ratings/research-and-development-expenditure>
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига Мурожаатномаси. Электрон манба: <https://president.uz/uz/lists/view/8834>

3. Ю.С. Қўчқаров. Худудлар инвестиция сиёсатини амалга оширишда хорижий тажриба ва уни қўллаш имкониятлари (Фарғона вилояти мисолида). Иқтисодий тараққиёт ва таҳлил: илмий электрон журнал. 3-сон.
4. У. Шарп, Г. Александер. Инвестиции. Москва. Инфра. 1997. - 1028 с.
5. К. Макконнелл, С. Брю. Экономикс.Москва. Инфра. 2003. 983 стр.
6. С. Горланов. Современный методический подход к оценке эффективности инвестиций. Москва. Финансовый вестник. 2004. № 12. С. 56-60.
7. Э.А. Воронина, О.Л. Ким/ Россияда институционал инвестиция муҳити. Хизмат назарияси ва амалиёти: иқтисодиёт, ижтимоий соҳа, технология. 2013. 15. 163-169-бетлар.
8. Н. Белых. Формирование и развитие инвестиционной среды в регионе. РФ. 2009. №2. С. 108-111.
9. И. Норқулов, О. Маҳмудов. Иқтисодий атамаларнинг изоҳли луғати. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги. – Тошкент: “Sahhof” нашриёти. 2022. – 424 б.
10. Л. Юзвович, А. Арутюнян. Инвестиционная политика в России: механизм государственного регулирования и региональная специфика реализации. Вестник. РФ. Серия экономика и управление. 2012. № 5. с. 42-53.
11. М. Кожевникова, А. Рябцев, Н. Маркова. Система государственной инвестиционной политики в регионе. РФ. 2017. №5. С. 640-651.
12. А. Борисов. Большой экономический словарь. РФ. 2013. 895 с.
13. Ф. Рахмиов, Д. Ибодова, Ю. Қў чқаров. Инновацион фаолият асосида иқтисодиётни ривожлантириш тенденциялари. Иқтисодиёт: таҳлиллар ва прогнозлар. Тошкент. №4 (20). Октябрь-Декабрь. 2022. 81-88 б.
14. Y. Shumpeter. Teoriya of economic development: monograph / Y. Shum-peter. M.: Progress, 1982.
15. P. Druker. Business and / Item innovations Druker. M: Williams, 2007. 432 p.
16. Б.Ш. Усмонов, Ф.Х. Рахимов, У.Б. Шуқуриллаев. Инновациялар ва кластерлаштириш иқтисодий тараққиёт кафолати. Монография. Тошкент. Калеон. 2022. 176-б.
17. Ўзбекистон Республикаси Миллий статистика қўмитаси маълумотлари
18. Электрон манба: <https://gov.uz/uz/ferghana/news/view/106516>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Ei.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>